

2012/6/17

م، نعيم بارز

در توقف استخراج نفت دریای آمو

مقصر کیست، دولت کرزی یا اوپوزیسیون؟

استخراج نفت کنار دریای آمو که قبلاً قرار داد آن بین دولت افغانستان و یک کمپنی چینی عقد گردیده، گفته میشود چند روز پیش در حالیکه تعدادی از انجیران چینی و کارمندان افغان در محل حاضر و میخواستند عملاً شروع بکار نمایند ولی به حکم جنرال عبدالرشید دوستم عضو به اصطلاح «جبهه متحد ملی» نفرات وی مانع کار آنها شده و چینیانی ها از ترس قیافه های برافروخته و خشونتبار محل را ترک کرده اند.

در این ارتباط از هر سو، سر و صدا های زیادی بلند شده است که بموجب آن کنفرانس مطبوعاتی ای در شهر کابل دایر و در آن مجلس رئیس جمهور کرزی خلاصتاً به مفهوم ذیل چنین سخن گفته است:

«هیچ کس جنرال صاحب دوستم را به خیانت ملی متهم نکرده است»، اما بر اساس گزارش وزارت معادن و شورای امنیت ملی در مورد مانع شدن کار استخراج نفت از سوی جنرال دوستم قضیه به لوی ژانرالی محول گردیده است، تا در صورتیکه واقعاً چنین اقدامی صورت گرفته باشد، از طریق محکمه تصمیمی در باره اتخاذ گردد، البته برای اولین بار اینرا هم رئیس جمهور کرزی گفت، هر موضوعی که تا حال از طریق ریاست جمهوری بر اساس مصلحت حل و فصل شده اما در مورد قضیه ای با اینهمه اهمیت مصلحتی در کار نیست. دلیل دخالت دوستم را در کار استخراج نفت که

dostom - artpressagency.wordpress

باعث فرار انجیران چینی و موجب توقف پروژه در آنجا شده است، دوستم و به «اصطلاح جبهه ملی» متشکل از یکتعداد جنگسالاران گفته اند مقصد از این اقدام آن بوده تا در بخش امنیت و کارهای دیگر از باشندگان محل استفاده شود و اضافه بر آن گفته اند «هدف اساسی حاکمیت و رهبری نظام دلسوزی برای حفاظت از منافع برخی شرکا و اعضای همسو با خانواده اراکین نظام است که در این پروژه شریک هستند.»

این بود فشرده مطلبی که از سوی دو طرف رد و بدل شده است، حال قبل از اینکه گفته شود آیا باز هم مثل گذشته در این قضیه بین جناح رئیس جمهور کرزی و به اصطلاح اوپوزیسیون داد و ستدهای صورت خواهد گرفت یا خیر منتظر می مانیم و می بینیم که چه روی خواهد داد، ولی در اینجا مختصراً به تحلیل حقوقی و سیاسی مساله پرداخته می شود:

نخست در قسمت ماهیت قانونی دولت و حقانیت و یا عدم حقانیت رئیس جمهور کرزی باید گفت، پس از سقوط نظام طالبی، دولت افغانستان به اساس توافق نیروهای داخلی و بین المللی تحت سرپرستی سازمان ملل و مطابق به معیار های مدرن و دیموکراتیک و تا حدودی مطابق شرایط تاریخی و عنعنوی پایه گذاری شده است، که بعداً بر اساس تشکیل لویه جرگه، قانون اساسی و انتخابات رئیس جمهور و نمایندگان سیاسی مردم در ولسی جرگه تبارز نمودند، اینکه گفته می شود از تشکیل اداره مؤقت گرفته تا دور دوم انتخابات ریاست جمهوری و ولسی جرگه دست بازیهایی از خارج و داخل درکار بوده و تقلب کاری

د پانو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاډونه: دليکني دليکنيزي بني پاډوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خیر و لولئ

هایی صورت گرفته و این دولت آلوده به فساد و بی کفایت است در یکی دو جمله باید گفت ممکن نیست از درون یک جامعه قبیلوی عقب مانده و بیست سال جنگزده دولتی به دلخواه همه و عاری از فساد بوجود آید و نباید چیزی بیشتر و بهتر از همین دولت موجود انتظار داشت زیرا، اگر ممکن می بود باید در اینقدر مدت عرض وجود می نمود.

با اینحال قانون دانان و جامعه شناسان را عقیده بر اینست که از نبود قانون و نبود یک دولت در یک کشور بدترین قانون و بدترین دولت بهتر است. بواقعیت اینرا مردم افغانستان در دوران حاکمیت های محلی جنگسالاران با پوست و گوشت و استخوان خود تجربه کرده اند. لذا همین دولت و همین رئیس جمهور کززی قانونی و غنیمت است البته زمانیکه مردم قابلیت انتخاب بهتر را پیدا کنند مسلماً دولت بهتر و اجرای بهتر قانون را نصیب خواهند شد.

اما تا آنزمان چه افراد به همین قانون و مجریان دولت موجود موافق یا مخالف باشند آنها و همه مکلف اند مطابق قانون عمل و مبارزه نمایند و هرگاه فرد یا گروهی بخواهد برای بر اندازی آن به اعمال زور فیزیکی توصل ورزد، مسلماً به غیر از قانون شکن و خائن ملی چیز دیگری محسوب شده نمی تواند.

از اینجا به بعد مشخصتر بحث را در مورد عبدالرشید دوستم دنبال می نمایم:

قضیه امر تعقیب قانونی و جزائی عبدالرشید دوستم رویدای است که دولت افغانستان را در انفاذ این حقیقت که «حافظ دارائی های ملی تمام مردم این کشور است» به اثبات و مبارزه دعوت میکند، این رویداد در حالتی بوقوع می پیوندد که در کشور دولت قانونی وجود دارد، مراجع مسئول و معتبر برای اجرای امر مربوط موجود بوده و وظایف خویش را نه چندان خوب ولی بطور نسبی به پیش می برند.

وقتی برای تطبیق امور مربوط ارگانها و طرف قرار داد، داخل عمل شوند هرگاه از جانب اشخاصیکه در زمینه حایز هیچگونه مسئولیت و صلاحیتی نباشند مداخله متمرذانه و غیر قانونی صورت گیرد، این فعل تخلف و جرم تلقی شده و علیرغم آنکه ابهام در شدت این تخلف ظاهراً حس شود مگر جرایم «اختلال در پیشبرد وظایف ارگانهای دولتی و اختلال در ایفای تعهدات دولت در برابر طرف قرار داد» و «ادعای غیر قانونی و مغرضانه مبنی بر صالح بودن در متوقف ساختن کار ایفای قرار داد» و «ادعای مبنی بر داشتن تسلط مالکانه بر دارایی ملی و عمومی توسط یک شخص» و «اقدام عملی مبنی بر افعالی که تعرض، دستبرد و سرقت منابع طبیعی کشور محسوب میشود» و «ایجاد شک و تردید مبنی بر اینکه قدرت عمومی (دولت) صلاحیت کامل در امور این دارایی های عمومی را نداشته باشد» جرایمی اند که گاهی توصل به آنها سیاسی جلوه میکند، اما واقعیت این است که ارتکاب این جرایم عواقب سخت ناگوار را در قبال دارد که اثرات آن تا حوزه تردید در تمامیت دولت واحد و ارضی کشور قابل پیشبینی است.

اثبات این جرایم به استناد مواد مندرج باب اول کتاب دوم قانون جزای افغانستان (جنایات و جنح ضد منفعت عامه) به خصوص مواد صریح 207، 216 و سایر مواد فصل های این باب به وضاحت قابل اثبات است.

دوستم با تجاربی که در اغواگری و فریب در طی سال ها از خود نشان داده است: از دوران حاکمیت «حزب دیموکراتیک خلق» همسویی با حزب اسلامی گلبدین حکمتیار و همدستی در خونریزی با آنانیکه در کشتار مردم شهر کابل و تخریب این شهر اقدام کردند که شهرت گلیم جمع را بخود گرفتند، در همداستانی با طالبان در تضعیف اتحاد مردم افغانستان، دستبرد، غارت و چپاول منابع و دارایی های عمومی و خصوصی مردم، جیره خواری و مزدوری عریان جنرال دوستم برای دولت خارجی، کشتار دسته جمعی و کشتار فجیع دسته جمعی انسان ها در کانتینترها، اقدام به تعرض فیزیکی با شکنجه و لت و کوب اتباع کشور و ده ها دسیسه و توطئه علیه منافع عمومی، درطی سالیان متمادی، محصول این دوره از زندگی و تجارب آقای دوستم میباشد. وی با اینهمه خورجینی از خیانت و بازهم در چنین مرحله حساس اقدام به دست درازی مغرضانه در امور دولتی و سعی در ایجاد انارشی و بی نظمی و بی ثباتی نموده، تا به این طریق دولت را در انظار عمومی و معامله داران رسمی و قانونی او فاقد توانایی و اتوریته معرفی نماید. وضعیتی که باعث بی اعتبار شدن دولت در امر اجرای تعهداتش شده می تواند، چنانکه موصوف به این منظور به تخویف و تهدید کارمندان خارجی در ساحه کار دریغ نورزید.

د پانو شمیره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنی دلیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولی

دوستم میخواست تا خود، دارائی های نفتی و گاز حوزه آمو دریا را استخراج و غارت کند، کاری که در گذشته در آن سابقه دارد و یا از طرف قرار دادی چینائی باج بگیرد و یا با استخدام افراد و ملیشای خود به نحوی در دوام یا انقطاع کار پروژه خود را اثر گذار و تام الاختیار معرفی کند. او میخواست با ایجاد اخلال و سنگ اندازی در راه کار پروژه خود را حکمران و مالک کل اختیار منابع طبیعی شمال کشور وانمود سازد و به این ترتیب صلاحیت دولت افغانستان را منتفی کرده و افغانستان را یک دولت واحد نه، بلکه حایز حکومت های جداگانه محلی معرفی کند. این کرده ها و این اعمال همه و همه مخالف صریح قانون اساسی بوده و براساس مندرجات قانون جزا جرم محسوب شده که باید توسط لوی څارنوالی مورد تعقیب قانونی قرار داده شود.

جمعبندی:

1 – دولت افغانستان و رئیس جمهور کرزی باهمه کم و کاست، در کل بر اساس شرایط و روط داخلی و اصول مناسبات بین المللی دارای قانونیت و حقانیت است.

2 - تاریخ سی سال جنگها در افغانستان بار ها کردار باغی باغی و ضد ملی بودن جنگسالار دوستم را نشان داده و اقدام اخیر وی مبتنی بر توقف کار استخراج نفت دریای آمو دیگر هیچگونه جای شک و تردید نمی گذارد.

3 - حمایت جنگسالاران شامل در باصطلاح (جبهه متحد ملی) از عمل خلاف قانونی و ضد منفعت ملی دوستم چیزی به غیر از جنگ قدرت و فاقد اعتبار جلوه دادن دولت کرزی محسوب نمیشود.

4 - در این فرصتیکه دولت های همسایه و افراد صاحب نفوذ چون سناتور روهر باکر از حزب جمهوریخواه امریکا، یکی در پی تجزیه کشور و دیگری در پی نفوذ سیاسی و بدنبال تخریب همین دولت مرکزی افغانستان بوده و از هیچ توطئه ای دریغ نمی ورزند، اقدام جنگسالار دوستم و حمایت جنگسالاران دیگری بنام «جبهه متحد ملی» از وی چه میتواند توصیف شود، جز بخاطر قدرت، ضدیت نشان دادن با منافع ملی و هرچه بیشتر به راه اندازی جنگ و بالاخره تجزیه کشور ما افغانستان؟

د پانیو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ